

Ponavljam, bojim se da u ovoj borbi oko značenja riječi »eulogein«, »benedicere« ne dolazi u pitanje crkvena predaja o pretvorbi s kojom stoji i pada prava vjera u Isusa Krista među nama živoga!

Smijem li spomenuti **Papine riječi** o ozbiljnosti stvari kao i o **odgovornosti** koja dolazi ovdje u pitanje? Evo što stavlja Papa na srce prevoditeljima liturgijskih tekstova: »U prevođenju liturgijskih tekstova riječ je o teškoj dužnosti, o neslućenoj odgovornosti onih koji su auktori tekstova. Pre-takanje latinskih tekstova na **domaći jezik zahtijeva** veoma **istančan osjećaj**. Kako je prevođenje važno i teško, mogu mu sretno pristupiti **samo zajedničkim silama svi koji su tome dorasli**, po svoj prilici će uspjeti jedino uzajamnim savjetovanjem i **zajedničkom suradnjom**. Tko se laća toga posla mora imati fin osjećaj za kršćansku latinštinu i za narodni jezik.« (Notitiae 12, p. 378—379). Kongregacija za bogoštovlje komentira ove riječi te drži da je još **važnije poznavanje domaćega jezika!** (Notitiae 12, str. 396—397).

Ako je po Papinu sudu tako važan već i svaki prijevod liturgijskih tekstova, **odgovornost** će biti kudikamo **teža** dođe li u pitanje sam **najsvetiji dio** cijele **Euharistijske molitve!** Nađe li se u tim časnim trenucima u tekstu riječ koja baca vjernike iz koncepta, koja unosi zbrku i nerazumijevanje u neku, pa makar i najprostiju štokavsku, bosansko-hercegovačku pamet, onda bi ga bez okolišanja i u savjesti morali odstraniti oni koji su **auktori** liturgijskih tekstova i koji na kraju krajeva stavljaју potpis na sve, a to **su biskupi na službenim vijećanjima** za vrijeme biskupskih konferencija.

Ako je potreban ovoliki znanstveni aparat da se čovjek zbilja živ namučī pokaže li našim stručnjacima na ovakvu grubu pogrešku, kako da onda ima još srca uprijeti prstom dalje i na ostale sitnije stvari? Bojim se da je situacija više nego ozbiljna!

O. Radogost Grafenauer

KONKRETNJE O LEKCIONARU

U Lekcionaru za obične dane kroz godinu dobili smo neki osvrt na moje bilješke o Lekcionaru za ovogodišnje nedjelje. Oni žale što nisam konkretniji te se hvale kako »savjesno razrješuju mučne biblijske jezične spletove o kojima mnogi nezadovoljnīk (biva i ja) zacijelo ni ne sanja.«

Bit ću, dakle, konkretniji. Iznijet ću jedan primjer, i to prvi dan u prvom lekcionaru za sve dane od Došašća do Duhova.

Biskupska je konferencija zaželjela da naša prevodilačka ekipa uskladi prijevod Biblije Stvarnosti s Vulgatom. Nedavno su, hvala Bogu, izašla nova tri latinska Lekcionara u Rimu, pa možemo sve lakše usporediti.

Interesantno što se u Rimu ne razbacuju papirom kao Kršćanska Sadašnjost. U jednom su svesku čitanja za sve nedjelje i sve obične dane od Došašća do Duhova, uključivši još i 9 nedjelja kroz godinu što mogu doći od Bogojavljenja do Korizme. U drugom su svesku isto tako čitanja za sve nedjelje i obične dane kroz godinu. Treći svezak sadržava čitanja za svetačke, votivne mise i slično. Naravno da je takav postupak za siromašan hrvatski narod još poželjniji nego za svjetske mogućnosti Rima.

Usporedit ćemo tekstove. Mnogi su naši svećenici još uvijek u stanju da mogu procijeniti koji bi prijevod mogao biti točniji, da ne govorim o razumljivosti koja je pristupačna i maloj djeci kao i priprostu puku. Naravno da sam nastojao pripaziti na sve one nevolje o kojima sam govorio u svojim »Kritičkim opaskama uz Lekcionar C« u Službi Božjoj br. 3!

Iznijet ću radi lakšega pregleda najprije čitanje Kršćanske sadašnjosti, zatim latinsku Vulgatu i napokon u svome prijevodu. Ispred Kršćanske sadašnjosti stavljam kraticu: KS. Ostalo je samo po sebi jasno. Svaki sam tekst odijelio jedan od drugoga.

Tekst KS vadim iz knjige: Red čitanja, svagdanja čitanja I, str. 3—6. Latinski je tekst izdan u knjizi *Lectionarium I: De tempore ab Adventu ad Pentecosten* str. 36—39.

Prijedimo k tekstu!

I. čitanje: KS (Kršč. Sadašnjost)

Čitanje Knjige proroka Izaije: Viđenje Izaije, sina Amosova, o Judeji i Jeruzalemu:

Dogodit će se na kraju dana: Gora doma Gospodnjeg bit će postavljena vrh svih gora, uzvišena iznad svih bregova. Knjoj će se stjecati svi narodi, nagnut će mnoga plemena i reći:

»Hajde, uzidimo na Goru Gospodnju, u Dom Boga Jakovljeva. On će nas naučiti svojim putovima, hodit ćemo stazama njegovim. Jer iz Siona će Zakon izaći, iz Jeruzalema riječ Gospodnja.«

On će biti sudac narodima, mnogim će suditi plemenima, i oni će mačeve prekovat u plugove, a koplja u srpove. Neće više narod dizat mača protiv naroda nit će više učiti ratovanju.

Hajde, dome Jakovljev, u Gospodnjoj hodimo svjetlosti.
RG.

Lectio libri Isaiiae prophetae. Verbum quod vidit Isaias, filius Amos, super Iuda et Ierusalem.

Et erit in novissimis diebus praeparatus mons domus Domini in vertice montium, et elevabitur super colles, et fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt populi multi et dicent:

»Venite, et ascendamus ad montem Domini et ad domum Dei Iacob, et docebit nos vias suas, et ambulabimus in semitis eius; quia de Sion exhibit lex et verbum Domini de Ierusalem.«

Et iudicabit gentes et arguet populos multos; et conflabunt gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces. Non levabit gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra ad proelium.

Domus Iacob, venite, et ambulemus in lumine Domini.
VD.

Moj prijevod:

Čitanje knjige proroka Izaije: Obećanje, zadano u viđenju Izaiji, Amosovu sinu, (s obzirom) na Judeju i Jeruzalem:

Posljednjih dana bit će sazdana gora doma Gospodnjega na planinskom vrhuncu visoko nad brežuljcima i k njoj će se odasvud sleći tuđi svijet. Mnogi će narodi doći te će govoriti:

»Hajdemo, popnimo se na Gospodnje brdo u dom Boga Jakovljeva da nas uči svojih putova te ćemo poći njegovim stazama; jer zakon će izaći sa Siona, riječ Gospodnja iz Jeruzalema.«

Sudit će narodima, krojit će pravdu sucima mnogim. Svoje će mačeve prekivati u plugove, a koplja u srpove. Narod neće više dizati mač protiv naroda, niti će se pripravlјati na rat.

Dodite, Dome Jakovljevi, da nas Gospodnja svjetlost obuzme. RG.

Drugo čitanje za godinu A: KS

Čitanje Knjige proroka Izaije:

U onaj će dan izdanak Gospodnji biti na diku i na slavu, a plod zemlje na ponos i ures spašenima u Izraelu. Tko oстане na Sionu i preživi u Jeruzalemu, zvat će se svet, i bit će upisan da u Jeruzalemu živi.

Kad Gospod spere ljagu kćeri sionskih i obriše s Jeruzalema krv prolivenu dahom suda i dahom što spaljuje, stvorit će Gospodin nad svim područjem Gore sionske i nad svima što ondje budu zborovali oblak s dimom, danju, a noću sjaj ognja žarkoga. Jer vrh svega Slava će biti zaklon i sjenica da zasjenjuje danju od pripeke, štiti i utočište od pljuska i oluje. RG

Lectio libri Isaiae prophetae:

In die illa, erit germen Domini in magnificentia et gloria, et fructus terrae sublimis, et exultatio his qui salvati fuerint de Israel. Et erit: omnis qui relictus fuerit in Sion et residuus in Ierusalem sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Ierusalem.

Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Ierusalem laverit de medio eius in spiritu iudicii et spiritu ardoris. Et creabit Dominus super omnem locum montis Sion et ubi invocatus est, nubem per diem et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte: super omnem enim gloriam protectio, et tabernaculum erit in umbraculum diei ab aestu; et in securitatem et absconsionem a turbine et a pluvia. VD

Moj prijevod:

Čitanje knjige proroka Izaije:

U onaj dan Gospodnji će izdanak postati veličanstven i slavan, plod zemlje stići će visoko na radost svima spašenim u Izraelu. Oстане li tko na Sionu, sačuva li se itko u Jeruzalemu, prozvat će svetim svakoga tko bi se god upisao među žive u Jeruzalemu.

Opere li Gospodin ljage sionskih kćeri, umit će krv u Jeruzalemu duhom suda i dahom što pali. Budu li Gospoda igdje zazvali na kakav predio gore Sionske, stvorit će nad

njim oblak dima danju, a noću oganj što sjajno plamsa. Jer svaka će slava dobiti svoj zaklon, šator će je zasjeniti od podnevne žege, zaštitit će je i sakriti od pljuska i oluje. Rječ je Gospodnja.

KS

Pripjevni psalam:

Obradovah se kad mi rekoše: »Hajdemo u Dom Gospodnji!«

.... Eto, noge nam već stoje na vratima tvojim, Jeruzaleme. Jeruzaleme, grade čvrsto sazdana i kao u jedno saliveni!

Onamo uzlaze plemena, plemena Gospodnja! Po Zakonu Izraelovu, da slave ime Gospodnje. Ondje stoje sudačke stolice, stolice Doma Davidova.

Molite za mir Jeruzalemov! Blago onima koji tebe ljube! Neka bude mir u zidinama tvojim i spokoj u tvojim palačama.

Radi braće i prijatelja svojih klicat ću: »Mir tebi!« Radi Doma Gospodina, Boga našega, za sreću tvoju ja ću moliti.

In domum Domini laetantes ibimus.

Laetatus sum in eo quod dixerunt mihi: »In domum Domini ibimus.« Stantes iam sunt pedes nostri in portis tuis, Jerusalem.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, testimonium Israel, ad confitendum nomini Domini. Quia illic sederunt sedes ad iudicium, sedes domus David.

Rogate quae ad pacem sunt Ierusalem, securi sint diligentes te. Fiat pax in muris tuis, et securitas in turribus tuis.

Propter fratres meos et proximos meos loquar: »Pax in te!« Propter domum Domini Dei nostri exquiram bona tibi.

Aleluja. Veni ad liberandum nos, Domine Deus noster; ostende faciem tuam, et salvi erimus. Alleluja.

Radosno ćemo ući u Dom Gospodnji.

Obradovah se kad mi rekoše: »Hajdemo u Dom Gospodnji!« Naše noge već stadoše na vratima tvojim, Jeruzaleme.

Onamo uzlaze plemena, plemena Gospodnja, po zakonu Izraelovu, da navijeste ime Gospodnje. Ondje stoje sudačke stolice, stolice Doma Davidova.

Zamolite za mir Jeruzalemu! Blago njima koji te vole! Smirile se tvoje zidine, našle spokoj tvoje palače!

Zbog braće i prijatelja svojih klicat ću: »Mir tebi!« Zbog Doma Gospodina, Boga našega, zamolit ću za tvoju sreću.

Aleluja! Dođi, oslobodi nas, Gospode, Bože naš; razvedri lice svoje i spasi nas!

KS

Evandjelje:

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju: U ono vrijeme:

Kad Isus uđe u Kafarnaum, pritupi k njemu satnik pa ga zamoli: »Gospodine, sluga mi leži kod kuće uzet, u strašnim mukama.«

Kaže mu: »Ja ću doći izliječiti ga.«

Odgovori satnik: »Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i izliječen će biti sluga moj. Ta i ja, premda sam čovjek pod vlašću, imam pod sobom vojnike pa rekнем ovomu: 'Idi' — i ode, drugomu: 'Dođi' — i dođe, a služi svome: 'Učini to' — i učini.«

Čuvši to, zadivi se Isus i reče onima koji su išli za njim: »Zaista, kažem vam, ni u koga u Izraelu ne nađoh tolike vjere. A kažem vam: mnogi će s istoka i zapada doći i sjesti za stol s Abrahamom, Izakom i Jakovom u kraljevstvu nebeskom. RG.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaem: In illo tempore:

Cum introisset Iesus Capharnaum, accessit ad eum centurio rogans eum et dicens: »Domine, puer meus iacet in domo paralyticus et male torquetur.«

Et ait illi Iesus: »Ego veniam et curabo eum.«

Et respondens centurio ait: »Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites, et dico huic: 'Vade', et vadit; et alii: 'Veni' et venit; et servo meo: 'Fac hoc', et facit.«

Audiens autem Iesus miratus est, et sequentibus se dixit: »Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient, et recumbent cum Abraham et Isaac et Iacob in regno caelorum.«

VD

Moj prijevod:

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju: U ono vrijeme:

Kad uđe Isus u Kafarnaum, pristupi k njemu satnik te ga ovako zamoli: »Gospodine, moj sluga leži kod kuće uzet i strašno se muči.«

Isus mu reče: »Doći ću da ga izliječim.«

Satnik odvrati: »Gospodine, nisam vrijedan da uđeš pod krov moj, nego reci samo riječ i ozdravit će moj sluga. Jer ako sam i čovjek pod vlašću, imam ipak vojnike pod sobom. Rekнем li ovom: 'Idi,' on će otići; a drugom: 'Dođi', doći će; i svom sluzi: 'Učini to,' on će učiniti.«

Na te riječi zadivi se Isus te će onima što su išli za njim: »Doista, kažem vam, ni u koga u Izraelu ne nađoh tolike vjere. A kažem vam da će mnogi doći s istoka i zapada te će sjesti za stol uz Abrahama, Izaka i Jakova u kraljevstvu nebeskom. RG.

o. Radogost GRAFENAUER

BOŽANSKA USTANOVA SAKRAMENTA ISPOVIJEDI

Mnoge kršćanske vrednote u ovom vremenu sveopćeg osporavanja dolaze u pitanje. U posljednje vrijeme mnogo se govori o potrebi reforme sakramenta Ispovijedi. Neki suvremeni teolozi, polazeći od te reforme, stavljaju u pitanje i samu dožansku ustanovu sakramenta Ispovijedi.

A opravdavaju: U prvim vjekovima nemamo dokaza da je bila tajna nego samo javna ispovijed, a ovu je Crkva vremenom dokinula, jer Isus nije ni naredio javnu Ispovijed.

Ja neću ovdje pisati jedan strogo dogmatski i naučni članak, nego ću prostim riječima prikazati nekoliko dokaza; u korist božanske institucije Ispovijedi.

I. Sveto Pismo

1. Isus:

»Primate Duha Svetoga! Kojima oprostiti grijehe, oprošteni su im; kojima zadržite, zadržani su im.« (Iv 20,23).

Očito je da se radi o vrlo zamašnoj stvari, kada Isus kaže: »Primate Duha Svetoga!« Poslije takva uvoda svaka je riječ vrlo važna.

Najprije Isus daje vlast opraštati grijehe. I to je veliki poklad Crkve. Za naše pitanje važnije su riječi drugoga dijela rečenice: Kojima zadržite, zadržani su im!

Kada bi Isus dao samo vlast opraštati grijehe, onda bi to bilo lako. Tko god dođe k tebi, prikaži ga, i oprošteni su mu